Lietas Nr. C31343215

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

2016. gada 29. martā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese L. Leja
ar tiesas sēžu sekretāri E. Sčucku,
piedaloties prasītāja maksātnespējīgās SIA "/Nosaukums A/" pārstāvim maksātnespējas procesa administratoram E. Lazdānam un SIA "/Nosaukums B/" pārstāvim /pers. H/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu maksātnespējīgās SIA "/Nosaukums A/" prasībā pret SIA "/Nosaukums B/", /pers. C/, /pers. D/ par zaudējumu piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

[1] 2015. gada 31. augustā maksātnespējīgā SIA "/Nosaukums A/" (turpmāk - Prasītāja) administrators E. Lazdāns cēlis Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā prasību pret SIA "/Nosaukums B", /pers. C/ un /pers. D/ par zaudējumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājai SIA "/Nosaukums B" ir nodots Prasītājas metāla izstrādājumu izgatavošanas uzņēmums, tādējādi faktiski novedot Prasītāju līdz maksātnespējai un nodarot zaudējumus Prasītājai un prasītājas kreditoriem par kreditoru prasījumu kopējo summu 13937,21 EUR.

Pārejot uzņēmumam vai tā pastāvīgajai daļai, Komerclikums uzliek uzņēmuma ieguvējam pilnu atbildību par uzņēmuma sastāvā ietilpstošajām saistībām. No iegūšanas brīža uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas ieguvējs uzskatāms par uzņēmumā ietilpstošo saistību pārņēmēju un atbild kreditoriem gan par visām tām saistībām, kuras uzņēmumā ir bijušas līdz pārejas brīdim, gan arī par tām saistībām, kuras nodibinātas pēc pārejas.

Ja pārgājis ir nevis viss uzņēmums kopumā, bet tā būtiskākās sastāvdaļas (būtiskie uzņēmuma elementi), un ieguvējs var pēc būtības turpināt attiecīgo darbību ar uzņēmumu līdzšinējā veidā un profilā bez būtiskām izmaiņām, arī tad uzskatāms, ka notikusi uzņēmuma pāreja. No augstāk norādītā secināms, ka kreditoru aizsardzībai uzņēmuma pārejas gadījumā likums paredz uzņēmuma ieguvēja atbildību par tām saistībām, kuras radušās pirms uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas pārejas, t.i., prasījums iet līdzi uzņēmumam kā pelnošai vienībai.

Par uzņēmuma pāreju atbildētājai SIA "/Nosaukums B" liecina tas, ka SIA "/Nosaukums B" ir nodotas visas galvenās prasītājas metāla izstrādājumu izgatavošanas iekārtas un darbagaldi un atbildētāja SIA "/Nosaukums B/" varēja pēc būtības turpināt attiecīgo darbību ar uzņēmumu līdzšinējā veidā un profilā bez būtiskām izmaiņām. Atbildētājas SIA "/Nosaukums B/" vienīgie uzņēmuma dalībnieki ir arī Prasītājas dalībnieki un valdes loceklis.

Faktiskās maksātnespējas gadījumā cēloniskais sakars starp īstenotajiem pasākumiem un zaudējumiem pastāv, ja īstenoto pasākumu rezultātā mazinās kapitālsabiedrības spēja segt vismaz viena kapitālsabiedrības kreditora prasījumu. Šajā gadījumā, pārņemot debitoru parādus, ir samazinājušās Prasītājas kreditoru iespējas saņemt apmierinājumu daļā, kādu saņēma atbildētāja SIA "/Nosaukums B/".

Ievērojot minēto, secināms, ka prasītājas valde nav rīkojusies kā krietns un rūpīgs saimnieks Komerclikuma 169. panta izpratnē, neatbilstoši Civillikuma 2304. panta, Komerclikuma 19., 171., 309. pantā noteiktajai valdes locekļa pienākumu būtībai. Valde ir nodarījusi zaudējumus Prasītājai un tās kreditoriem. Kopīgi atbildētāji /pers. C/ un /pers. D/, kuri nevarēja nezināt par Prasītājas finansiālo stāvokli, veica darbības, lai nodrošinātu tā uzņēmuma nodošanu atbildētājai SIA "/Nosaukums B/", pārkāpjot Prasītājas ar likumu aizsargātās kreditoru intereses. Atbildētāju saskaņotas rīcības dēļ, attiecīgi nododot un iegūstot uzņēmumu, kas tādējādi veido cēlonisko sakaru starp zaudējumiem un atbildētāju prettiesisko darbību, ir radušies zaudējumi, ko sastāda neapmaksātie kreditoru prasījumi.

Prasītājas gada pārskats par 2009. gadu liecina, ka 2009. gada beigās uzņēmumam nav pietiekamu līdzekļu, lai norēķinātos ar kreditoriem, un uzņēmuma apgrozāmie līdzekļi nav pietiekami saimnieciskās darbības turpināšanai. Neskatoties uz to, uzņēmuma valde nesniedz maksātnespējas pieteikumu, bet gan vienīgos ienākumus nesošos aktīvus nodod ar valdi saistītam uzņēmumam un būtiski palielina nodokļu parādu, t.sk., kavējuma naudu.

Pienākums atlīdzināt zaudējumus ir nedalāms, jo zaudējumi nodarīti Prasītājai visu atbildētāju saskaņotu darbību rezultātā, nododot un iegūstot uzņēmumu kā saimniecisku vienību ar noteiktu vērtību, tādējādi nav iespējams izdalīt katra atbildētāja konkrēti veikto darbību atbilstību noteikto zaudējumu apmēram.

Prasība pamatota ar Komerclikuma 1. pantu, 169. panta pirmo, otro un trešo daļu, 19., 171, 309. pantu, Civillikuma 1779., 2304. pantu.

Administrators lūdz piedzīt solidāri no atbildētājiem par labu Prasītājai zaudējumus 13937,21 EUR apmērā.

[2] 2015. gada 8. oktobrī tiesā saņemti atbildētāju paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību neatzīst, nesniedzot sīkākus paskaidrojumus par prasību.

[3] 2015. gada 5. novembrī tiesā saņemti atbildētāju /pers. C/ un atbildētājas SIA "/Nosaukums B/" paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasība ir nepamatota, jo administrators nav iesniedzis nevienu pierādījumu par to, ka prasības summa būtu saistīta ar atsevišķu ražošanas iekārtu pārdošanu. Saskaņā ar Komerclikuma 20. pantu uzņēmuma ieguvējam jāatbild par saistībām, kas radušās līdz uzņēmuma pārejai. Ja sabiedrības nodokļu parādu atzītu par saistību, kas pāriet uz ieguvēju, nodokļu parād summa būtu jāņem vērā darījuma notikšanas brīdī, kas attiecīgi ir apmēram 5186,37 EUR. Turklāt par pārdotajām iekārtām nauda tika samaksāta, tādējādi uzņēmuma aktīvi ar iekārtu pārdošanu, nesamazinājās. Samaksātie naudas līdzekļi tika izmantoti uzņēmuma saimnieciskās darbības nodrošināšanai, kas ļāva būtiski samazināt kreditoru prasījumu summu no 30000,00 EUR līdz prasības summā norādītajiem 13937,21 EUR.

Prasītājas norādīto iekārtu pārdošanas brīdī uzņēmumam bija vēl citi aktīvi. Izvērtējot prasībā norādīto darījumu, šie apstākļi ir jāvērtē. Pamatlīdzekļu kopējā vērtība brīdī, kad tika atsavinātas iekārtas bija 22750,00 EUR, bet pārdoto iekārtu vērtība veidoja 4605,84 EUR, t.i., 20,25 % no aktīvu kopējās vērtības. Iekārtu ieguvējs tās iegādājās par atbilstošu cenu un nekādā veidā nesekmēja sabiedrības maksātnespējas iestāšanos. Tādēļ ir

nepamatoti uzskatīt, ka ar minēto darījumu sabiedrībai ir nodarīti zaudējumi un būtu pamats no iekārtu pircēja vai sabiedrības amatpersonām atprasīt prasītājas nesamaksātos nodokļus.

[4] Prasītājas pārstāvis tiesas sēdē prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītā pamatojuma un apstākļiem, un lūdza to apmierināt.

Atbildētājas SIA "/Nosaukums B/" pārstāvis tiesas sēdē prasību neatzina, uzturot iesniegtos rakstveida paskaidrojumus par prasību.

Atbildētāji/pers. C/ un /pers. D/ uz tiesas sēdi neieradās. Par tiesas sēdi viņiem paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta noteikumiem, nosūtot tiesas pavēsti ierakstītos pasta sūtījumos uz atbildētāju deklarētajām dzīvesvietām.

Tiesa atzīst, ka atbildētājiem /pers. C/ un /pers. D/ par tiesas sēdi paziņots likumā noteiktā kārtībā. Tiesā nav saņemta informācija no atbildētājiem par neierašanās iemesliem, kā arī nav saņemts lūgums par lietas izskatīšanas atlikšanu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu lietas izskatīšana iespējama bez atbildētāju /pers. C/ un /pers. D/ klātbūtnes.

**Motīvu daļa**

[5] Noklausījusies Prasītājas un atbildētājas SIA "/Nosaukums B/" pārstāvja paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma.

[6] No Uzņēmuma reģistra datiem redzams, ka 2010. gada 4. novembrī SIA "/Nosaukums A/" pasludināts maksātnespējas process un par maksātnespējas procesa administratoru iecelts Jurijs Višņakovs. No 2015. gada 3. jūlija par maksātnespējas procesa administratoru iecelts Edgars Lazdāns.

Lietas izskatīšanā piemērojamā Maksātnespējas likuma, kas bija spēkā līdz 2010. gada 31. oktobrim, 63. panta ceturtā daļa noteic, ka administratoram ir pienākums izvērtēt un celt tiesā prasības pret juridiskās personas pārvaldes institūciju locekļiem un kapitālsabiedrības dalībniekiem par viņu nodarīto zaudējumu atlīdzību, kā arī pret personālsabiedrības personiski atbildīgajiem biedriem sakarā ar viņu pienākumu ar savu mantu atbildēt par personālsabiedrības saistībām.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 62. panta 2. daļu administratoram pēc maksātnespējas procesa pasludināšanas, ir visas normatīvajos aktos, parādnieka statūtos vai līgumos paredzētās pārvaldes institūciju tiesības un pienākumi.

No Uzņēmumu datu bāzes www.lursoft.lv izdrukas redzams, ka laika periodā no 2009. gada 24. marta līdz 2010. gada 4. novembrim SIA "/Nosaukums A/" valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi bija atbildētājs /pers. C/ (valdes priekšsēdētājs) un arī atbildētājs /pers D/, kas vienlaicīgi bija sabiedrības vienīgie dalībnieki.

Maksātnespējīgās SIA "/Nosaukums A/" administrators E. Lazdāns savas kompetences ietvaros ir izvērtējis viņam pieejamos maksātnespējīgās SIA "/Nosaukums A/" finanšu dokumentus un cēlis prasību par zaudējumu atlīdzību 13937,21 EUR apmērā, lūdzot to piedzīt solidāri no atbildētājiem /pers. C/, /pers. D/un SIA „/Nosaukums B/", kas viņa ieskatā radušies uzņēmuma pārejas gadījumā. Zaudējumi sastāv no kreditoru prasījumiem atbilstoši kreditoru reģistram. Tādējādi atbildētāji /pers. C/ un /pers. D/ nodarījuši zaudējumus, kas izriet no Komerclikuma 169. panta trešajā daļā nostiprinātās valdes locekļu vainas prezumpcijas.

Komerclikuma 169. panta pirmā un otrā daļa noteic, ka valdes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam. Valdes locekļi solidāri atbild par zaudējumiem, ko tie nodarījuši sabiedrībai. Tāpat Civillikuma 1779. pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Mūsdienu tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati:

1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa;

2) zaudējumu esamība;

3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību. *(K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata.-Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 209.lpp.*)

Civillikuma 1770. pants noteic, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Savukārt Civillikuma 1771. pantā noteikts, ka zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā; pirmajā gadījumā tas dod tiesību uz atlīdzību, bet otrajā – uz nodrošinājumu. Saskaņā ar Civillikuma 1772. pantu jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums.

Tādējādi, prasībā par zaudējumu piedziņu prasītājam ir jāpierāda, ka atbildētājs viņam zaudējumus ir nodarījis, kā arī zaudējumu apmērs. Tikai pēc tam, kad ir konstatēts fakts par zaudējumu nodarīšanu, ir pamats tālāk risināt jautājumu par zaudējumu nodarītāja vainojamību un cēlonisko sakaru starp zaudējumiem un neatļauto darbību, jo pēdējie divi juridiskie sastāvi ir līdzeklis personas atbildības noteikšanai saistībā ar zaudējumu piedziņu un ir pakārtoti zaudējumu esamības faktam.

Tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā nav konstatējama zaudējumu esamība Prasītājai.

Lietā nepastāv strīds par to, ka kreditoru prasījumu kopsumma ir 13937,21 EUR (9795,13 LVL). Tādejādi atlīdzināmo zaudējumu apmēru par kapitālsabiedrības novešanu līdz maksātnespējai administrators aprobežojis ar to līdzekļu apmēru, kas nepieciešams maksātnespējas procesa laikā pieteikto un atzīto kreditoru prasījumu segšanai.

Pamatots ir atbildētājas SIA "/Nosaukums B/" pārstāvja arguments, ka zaudējumu summā ir iekļauts arī Valsts ieņēmuma dienesta kā kreditora pieteiktais prasījums par summu 10201,12 EUR (7169,39 LVL), kas ir aprēķinātā nodokļu, nodokļu soda un nodokļu samaksas nokavējuma nauda, kas atbilstoši judikatūrai nav atzīstami par zaudējumiem. Saskaņā ar Civillikuma 1770. pantu zaudējums ir katrs mantiski novērtējams pametums. Nav nekāda pamata uzskatīt aprēķināto nodokļu, nodokļu soda un nodokļu samaksas nokavējuma naudu 10201,12 EUR par zaudējumiem Prasītājai, jo šī summa nav samaksāta. Līdz ar to sakarā ar šo nodokļu parāda aprēķinu Prasītājas mantas samazinājums jeb „pametums" nenotika un tātad atbilstoši Civillikuma 1770. un 1772. panta noteikumiem nav zaudējums.

Administrators prasības pieteikumā norādījis, ka atbildētāji /pers. C/ un /pers. D/ ir atsavinājuši SIA "/Nosaukums B/" visas galvenās Prasītājas metāla izstrādājumu izgatavošanas iekārtas un darbagaldus, pēc kā atbildētāja SIA "/Nosaukums B/" varēja pēc būtības attiecīgo darbību ar uzņēmumu līdzšinējā veidā un profilā bez būtiskām izmaiņām. Atbildētāji /pers. C/ un /pers. D/ nevarēja nezināt par Prasītājas finansiālo stāvokli, veica darbības, lai nodrošinātu tā uzņēmuma nodošanu atbildētājai SIA "/Nosaukums B/", pārkāpjot Prasītājas ar likumu aizsargātās kreditoru intereses.

No Uzņēmumu datu bāzes www.lursoft.lv izdrukas redzams, ka 2008. gada 31. martā komercreģistrā reģistrēta SIA „ /Nosaukums B/". No 2012. gada 7. maija sabiedrības dalībnieki ir atbildētāji /pers. C/ un /pers. D/, pirms tam vienīgais dalībnieks bija atbildētājs /pers. C/. /pers. C/ no 2008. gada 31. marta ir sabiedrības valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi. Līdz 2010. gada 17. maijam sabiedrības nosaukums bija „/Nosaukums G/".

Komerclikuma 18. pantā norādīts, ka uzņēmums ir organizatoriski saimnieciska vienība. Uzņēmumā ietilpst komersantam piederošas ķermeniskas un bezķermeniskas lietas, kā arī citi saimnieciski labumi (vērtības), kurus komersants izmanto komercdarbības veikšanai.

Uzņēmums komerctiesību vispārīgajā nozīmē nav tiesību subjekts, bet gan ir tiesību objekts, t.i., līdzeklis, ko komersants izmanto savas komercdarbības veikšanai. Iepriekš minētajā pantā ar „Uzņēmumu" jāsaprot visa komersanta manta, ko tas izmanto savā komercdarbībā (t.sk. materiālās vērtības). Tā kā uzņēmums nav tiesību subjekts, tas nav arī juridiska persona. Uzņēmums ir tiesību objekts, kurš pieder tiesību subjektam -

komersantam, un komersants veic komercdarbību, izmantojot uzņēmumu (*skat. Strupišs A. Komerclikuma komentāri. A daļa. Komercdarbības vispārīgie noteikumi. (1.-73.panti) Viļāni: SIA „A.Strupiša juridiskais birojs", 2003., 101. lpp.*).

Komerclikuma 20. pantā tiek skaidrotas uzņēmuma pārejas sekas. Minētā panta pirmā daļa noteic, ka uzņēmums vai tā pastāvīgā daļa pāriet citas personas īpašumā vai lietošanā, uzņēmuma ieguvējs atbild par visām uzņēmuma vai tā pastāvīgās daļas saistībām. Savukārt panta trešā daļa noteic, ka vienošanās, kas ir pretēja šā panta noteikumiem, nav spēkā attiecībā uz trešajām personām.

Juridiskajā literatūrā atzīts, ka minētais pants aptver ne tikai īpašuma tiesību pārejas gadījumus (uzņēmuma pārdošanu, dāvināšanu, maiņu), bet arī jebkādu citādu uzņēmuma pāreju citas personas valdījumā (piemēram, uzņēmuma nomu) (*skat. turpat 113. lpp.)*.

Administrators apstākli, ka notikusi uzņēmuma pāreja, pamato ar to, ka atbildētāji /pers. C/ un /pers. D/ ir atsavinājuši SIA "/Nosaukums B/" visas galvenās Prasītājas metāla izstrādājumu izgatavošanas iekārtas un darbagaldus, ko apliecina Prasītājas 2010. gada pamatlīdzekļu saraksts un 2010. gada 5. janvāra pavadzīme un 2010. gada 2. februāra pavadzīme par pamatlīdzekļu atsavināšanu SIA "/Nosaukums B/" (SIA "/Nosaukums G/").

Prasītājas 2010. gada pamatlīdzekļu sarakstā norādīt 16 sabiedrības pamatlīdzekļi. Savukārt atbilstoši 2010. gada 5. janvāra pavadzīmei un 2010. gada 2. februāra pavadzīmei Prasītāja atsavinājusi SIA "/Nosaukums B/" (SIA "/Nosaukums G/") 7 pamatlīdzekļus. Izvērtējot rēķinos norādīto pārdodamo pamatlīdzekļu cenu, tiesa secina, ka tā noteikta samērīga, pietuvināta Prasītājas 2010. gada pamatlīdzekļu sarakstā norādītajam attiecīgā pamatlīdzekļa vērtībai. Tādējādi Prasītāja ir pārdevusi daļu no uzņēmumā ietilpstošajiem aktīviem, ko apliecina lietā esošās pavadzīmes, tādejādi pušu starpā ir noslēgts vienkāršs komerciāls pirkuma līgums.

Tiesas ieskatā uzņēmuma pāreja jāklasificē pēc pārejas fakta un rezultāta, nevis pēc pārejas formas. Uzņēmuma pārdošana (nodošana) pa daļām, ja rezultātā uzņēmumu iegūst viens subjekts, nedod tiesisku pamatu izvairīties no likumā noteiktās tiesību un saistību pārejas un līdz ar to arī no atbildības (*skat. turpat 115. lpp.)*.

Ja pārgājis nevis viss uzņēmums kopumā, bet tā būtiskākās sastāvdaļas (būtiskie uzņēmuma elementi) un ieguvējs var pēc būtības turpināt attiecīgo darbību ar uzņēmuma līdzšinējā veidā un profilā bez būtiskām izmaiņām, arī tad uzskatāms, ka notikusi uzņēmuma pāreja.

Šajā konkrētajā gadījumā apstākļi, ka Prasītāja ir atsavinājusi daļu no saviem pamatlīdzekļiem SIA "/Nosaukums B/" (SIA "/Nosaukums G/"), kuras vienīgais dalībnieks uz pirkuma noslēgšanas brīdi bija atbildētājs /pers. C/, vēl neliecina par uzņēmuma pāreju un neatbilst uzņēmuma pārejas pazīmēm, atbilstoši Komerclikuma 20. pantam.

Lai atzītu, ka ir notikusi SIA "/Nosaukums A/" uzņēmuma pāreja SIA "/Nosaukums B/" īpašumā un, ka pēdējai līdz ar to ir jāatbild par pārņemtā uzņēmuma saistībām, atbilstoši Komerclikuma 18. un 20. panta noteikumiem, ir jākonstatē, ka uz ieguvēju ir pārgājis uzņēmums visā tā kopumā, tā patstāvīga daļa vai vismaz tā būtiskie elementi, kā rezultātā ieguvējs to var izmantot līdzšinējā veidā un profilā bez būtiskām izmaiņām. Šāds viedoklis izteikts arī juridiskajā literatūrā *skat. turpat 115. lpp.)*.

Lietā nav strīda par to, ka SIA "/Nosaukums B/" iegādājās no Prasītājas pamatlīdzekļus, kādi norādīti 2010. gada 5. janvāra pavadzīmē un 2010. gada 2. februāra pavadzīmē. Administrators citus pierādījumus nav iesniedzis. Tiesa atzīst, ka nav iespējams izdarīt pamatotus secinājumus par to, ka atbildētājai SIA "/Nosaukums B/" (SIA "/Nosaukums G/") ir nodoti būtiskie elementi un, ka ieguvējs tos varējis izmantot līdzšinējā veidā un profilā bez būtiskām izmaiņām.

Tādejādi lietā nav apstiprinājušies administratora norādītie argumenti, ka SIA "/Nosaukums B/" būtu ieguvusi Prasītājas uzņēmumu vai tā patstāvīgu daļu visā kopumā. Tiesa atzīst, ka no lietā iesniegtajiem pierādījumiem nav konstatējams, ka starp SIA "/Nosaukums B/" un Prasītāju notikusi uzņēmuma pāreja atbilstoši Komerclikuma 18. un 20. pantam. Līdz ar to starp Prasītāju un atbildētāju SIA "/Nosaukums B/" 2010. gada 5. janvārī un 2010. gada 2. februārī noslēgtie darījumi vērtējami kā Prasītājas aktīvu atsavināšana.

Savukārt Maksātnespējas likuma 92. un 93. pants regulē maksātnespējas subjekta noslēgto darījumu apstrīdēšanu, attiecīgi, minēto normu piemērošanai konkrētajā gadījumā nav pamata, jo administrators nav apstrīdējis nevienu no šiem noslēgtajiem darījumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92. pantu pierādījumi lietā ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā. Atbilstoši Civilprocesa likuma 93. panta pirmajai daļai katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tādejādi tiesa pati pierādījumus nevāc, bet pamato savu spriedumu uz lietas dalībnieku iesniegtajiem pierādījumiem. Tiesību doktrīnā V. Bukovskis uzsvēris, ka prāvnieku strīdīgās attiecības tiesa apspriež pēc tiem datiem, kurus puses iesniegušas tiesai un vienīgi šie dati ir tiesai nepieciešamais procesuālais pierādījumu materiāls (*skat. Bukovskis V. Civīlprocesa mācības grāmata. Rīga: Autora izdevums, 1933, 235. lpp)*.

Civilprocesa likuma 192. pants noteic, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka (..) tiesa var apspriest prasījumu pamatotību vai nepamatotību, vadoties vienīgi no tiem faktiem un apstākļiem, kurus puses norādījušas kā prasības, pretprasības vai iebildumu pamatu (*skat. Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. – Rīga: Tiesu nama aģentūra,, 2006, 280. lpp.*).

Augstākās tiesas Civillietu departaments 2014. gada 15. janvāra spriedumā lietā Nr. SKC-101/2014 uzsvēris, ka likumā nav norādīts, bet nevar izraisīt šaubas, ka kreditoru interešu aizsardzība īstenojama ciešā kopsakarā ar citiem Latvijas Republikas Satversmē un Civilprocesa likumā nostiprinātiem uzdevumiem, tostarp ikviena tiesību subjekta tiesību un taisnīguma principa stingru ievērošanu. Maksātnespējas administratora, ka darbojas attiecīgas komercsabiedrības vārdā, prasības ir izskatāmas, ievērojot sacīkstes principu tāpat kā citās civillietās un attiecīgi ievērojot abu pušu tiesības un intereses.

Administrators nav iesniedzis pierādījumus, kas pierādītu prasībā norādīto faktu, ka atbildētājai SIA "/Nosaukums B/" ir atsavināti vienīgie ienākumu nesošie pamatlīdzekļi, kas tieši ietekmējusi Prasītājas komercdarbību un maksātspēju. Tiesa secina, ka tikai daļēja aktīvu pārejas gadījumā, kad atbildētāja SIA „/Nosaukums B/" no SIA „/Nosaukums G/" iegādājusies aktīvus (pamatlīdzekļus), nepastāvot pierādījumiem, kas apliecinātu, ka tieši šie pamatlīdzekļi nodrošināja sabiedrības darbību un tos atsavinot saimnieciskā darbība vairs nebija iespējama, nevar atzīt, ka ir notikusi uzņēmuma pāreja Komerclikuma 20. panta izpratnē, un ka tādējādi tās rezultātā nodarīti zaudējumi, kas ir viens no priekšnoteikumiem zaudējumu atlīdzībai, līdz ar to prasība par ir pilnībā noraidāma.

Vienlaicīgi tiesa atzīst, ka nepamatots ir atbildētāja SIA "/Nosaukums B/" pārstāvja viedoklis, ka prasībai ir iestājies Komerclikuma 170. panta trešajā daļā paredzētais noilgums, jo Komerclikuma 170. pantā tiek regulētas sabiedrības kreditora tiesības celt prasību sabiedrības labā, kas līdz ar to nav attiecināms uz administratoru.

[7] Tā kā Prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 10. punktu no tiesas izdevumu samaksas ir atbrīvota, prasība ir noraidīta, tad tiesas izdevumus uzņemas valsts.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189.-194. pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt maksātnespējīgās SIA "/Nosaukums A/" prasībā pret SIA "/Nosaukums B/", /pers. C/, /pers. D/ par zaudējumu piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sagatavošanas dienas - 2016. gada 12. aprīļa, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese L. Leja